

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2392/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.Sze.7261/2024/3-I. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék 25.Szef.16/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 73. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Csordás Levente ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.Sze.7261/2024/3-I. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 25.Szef.16/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó egyidejűleg az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.) 73. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is. Álláspontja szerint a támadott végzések és a Szabs.tv. rendelkezése ellentétes az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésével, valamint IV. cikkének (1)–(3) bekezdéseivel.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapügy előzménye a következő.
- [4] 2.1. A BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság a határozatával elrendelte az indítványozó szabálysértési őrizetét. A határozat 2024. március 17-én 22 óra 08 perckor került kihirdetésre; a szabálysértési őrizet kezdőidőpontja 2024. március 17. 17 óra 20 perc.

- [5] A BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság a határozat indokolásában rögzítette, miszerint a határozat meghozója mérlegelés alapján határozott a gyorsított bírósági eljárás lefolytatásáig való szabálysértési őrizetbe vételről. Rögzítette továbbá, hogy „az őrizetbevétel feltételeinek fennállása során mérlegeltem az elkövetett cselekmény tárgyi súlyát, az elkövetés körülményeit, az eljárás alá vont személy személyi körülményeit, valamint az eljárás alá vont személynek a szabálysértés elkövetésének időpontját megelőző két éven belül történt felelősségre vonására vonatkozó adatokat”.
- [6] A határozat rögzítette miszerint „a szabálysértési őrizettel szemben az eljárás alá vont személy és az eljárás alá vont személy képviselője a kihirdetéskor fellebbezést jelenthet be. A fellebbezést a járásbíró a tárgyaláson bírálja el (Szabs.tv. 73. § (5) bekezdés)”.
- [7] Az indítványozó a határozat kihirdetésekor nem élt fellebbezéssel, egyben őt a rendőrhatalóság tájékoztatta, hogy a rendőrség ügyvédet rendel ki, ha nincs meghatalmazott ügyvédje. Az indítványozó védő kirendelését nem kérte.
- [8] 2.2. A gyorsított bíróság elé állítással az indítványozó ellen a Pesti Központi Kerületi Bíróságon indult 7.Sze.7261/2024. számú ügyben az eljáró bíróság a 2024. március 20. napjára tűzött és megtartott nyilvános tárgyaláson, a tárgyalás megnyitása után ismertette az őrizetbevételről szóló rendőrhatalósági határozatot.
- [9] Az indítványozó közölte, hogy azzal szemben nem élt fellebbezéssel. Az indítványozó meghatalmazott védője az őrizetbevételről szóló rendőrhatalósági határozat ellen fellebbezést jelentett be.
- [10] Ezt követően az eljáró bíróság a tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalva meghozta és kihirdette az I. alszámú végzését, mely szerint „a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság [...] szabs. számú határozatát hatályban tartja”. Ezt követően az eljáró bíróság a tárgyalást megkezdte, melynek alapján határozatot hozott.
- [11] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2024. március 20. napján kihirdetett 7.Sze.7261/2024/3. számú végzésében megállapította, hogy az indítványozó elkövette az engedély nélküli vezetés [Szabs.tv. 176. § (1) bekezdés] szabálysértését, ezért vele szemben 19 800 forint pénzbírságot szabott ki; s akként rendelkezett, hogy a szabálysértési őrizetben töltött idő beszámításával a kiszabott 19 800 forint pénzbírságot megfizetettnek tekinti.
- [12] 2.3. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az indítványozó 2024. március 17-én 17 óra 20 perckor úgy vezette közterületen a motorkerékpárját, hogy – a vezetői engedély nyilvántartás adatai alapján – nem rendelkezett az ehhez szükséges „A” kategóriájú járművezetői engedéllyel, hanem csak „A2” és „B” kategóriájú engedéllyel. A rendőrközvetítő az indítványozót közúti ellenőrzés alá vonta.
- [13] Az indítványozó a szabálysértés elkövetését mind a helyszínen, mind a rendőrségen foganatosított meghallgatásán elismerte; a rendőrségen tett vallomását a tárgyaláson

fenntartotta. Vallomása szerint a március 27-ére az „A” kategóriájú vezetői engedély megszerzésére kiírt vizsgára akart gyakorolni, ezért vezette a motorkerékpárt.

- [14] A tárgyaláson a rendőrség képviselője álláspontját akként foglalta össze, hogy az ügyben súlyosító körülmény a cselekmény rendkívüli elszaporodott volta és a cselekmény tárgyi súlya, egyéb súlyosító körülmény nem merült fel. Kifejtett álláspontja szerint kétségtelen, hogy bár az őrizetbevételi határozat indokolásában a rendőrhatóság felsorolta mindazon körülményeket, amelyek mérlegelésével kell a határozatot meghoznia, viszont ezek közül a szempontok közül egyet sem mérlegelt. Az indítványozó rutinos vezetőnek számít, a hiányzó kategória megszerzésére vizsgaidőpontja volt; szabálysértési priusza makulátlan, rendezett körülmények között él. A rendőrség képviselője az enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel figyelmeztetés intézkedésre tett indítványt.
- [15] Az indítványozó jogi képviselője csatlakozott a rendőrség indítványához. Továbbra is fenntartotta azonban álláspontját, mely szerint nem lett volna helye az őrizetbevétel elrendelésének.
- [16] A bíróság az enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel határozta meg a pénzbüntetés összegét, mely a bíróság megítélése szerint szükséges, ugyanakkor – a szabálysértési őrizetben töltött időre tekintettel – elegendő ahhoz, hogy az indítványozót visszatartsa újabb szabálysértés elkövetésétől. A bíróság megállapította továbbá, hogy az indítványozó szabálysértési őrizete a Szabs.tv. 73. § (13) bekezdés b) pontja értelmében megszűnt.
- [17] 2.4. A végzés kihirdetését követően az indítványozó meghatalmazott védője jelentett be fellebbezést. A védő álláspontja szerint az enyhítő körülmények mértéke olyan súlyú, hogy súlyosító körülmény hiányában nem indokolható a bíróság határozata. A végzés rendelkező része és indokolása nem áll összhangban egymással, mivel a bíróság által is említett enyhítő körülmények alapján a figyelmeztetésnél súlyosabb szankció kiszabásának nem lehet helye. A jogi képviselő álláspontja szerint a bíróság azért szabott ki a beszámítandó őrizetnek megfelelő összegű pénzbírságot, hogy így próbálja jogszerűvé tenni az indokolatlanul elrendelt kényszerintézkedést.
- [18] A Fővárosi Törvényszék a 2024. április 9-án meghozott 25.Szef.16/2024/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályban tartotta.
- [19] A másodfokú bíróság szerint a fellebbezés nem alapos. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a súlyosító körülmények hiánya folytán az indítványozóval szemben elzárás alkalmazása nem indokolt, a szabálysértési eljárás célja enyhébb szankció alkalmazásával is elérhető. Az enyhítő körülmények számára és jellegére tekintettel az elsőfokú bíróság által kiszabott szankció neme és mértéke igazodik az eljárás alá vont személy cselekményének tárgyi súlyához, az törvénybe ütköző módon eltúlzottnak nem tekinthető. Az elsőfokú végzés rendelkező része és indokolása között nincs érdemi ellentmondás, a szankció kiszabása során értékelt körülmények megfelelő súllyal kerültek értékelésre, ezért a

kiszabott joghátrány enyhítése nem indokolt. A védő fellebbezésének indokolásaként előadott érvekkel kapcsolatban a másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a szabálysértési őrizetbe vétel indokoltságát az eljárás azon szakaszában a másodfokú bíróság már nem vizsgálhatja. A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a Szabs.tv. 11. § (2) bekezdése alapján törvényesen rendelkezett az őrizetben töltött idő beszámításáról, s állapította meg, hogy a kiszabott pénzbírság ezáltal lerovott.

- [20] 3. Az indítványozó ezt követően, 2025. április 25-én nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, melyet az Alkotmánybíróság főtitkárának hiánypótlásra felhívó tájékoztatását követően kiegészített.
- [21] 3.1. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.Sze.7261/2024/3-I. számú végzéséhez kapcsolódóan kifogásolta, hogy a bíróság döntését annak ellenére sem indokolta, hogy az Alaptörvény IV. cikk (3) bekezdése indokolási kötelezettséget ír elő.
- [22] Az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság számos korábbi, a büntetőjogi és a szabálysértési eljárás közös jellemzőire, valamint a személyes szabadsághoz való jog rövid ideig történő korlátozásának (őrizetbe vétel) feltételeire vonatkozó határozatára. Az indítványozó tartalmilag idézte az Alkotmánybíróság 65/2002. (XII. 3.) és 41/2003. (VII. 2.) AB határozatát, melyek alapján az alapjog korlátozásának alkotmányosságához az is szükséges, hogy a korlátozás megfeleljen az arányosság követelményének; az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok, nyomós közérdek nélkül történik, ha tehát – valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében – nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá, ha szükséges is, a korlátozás által okozott jogsérelem az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.
- [23] Az indítványozó utalt arra, hogy mivel a személyes szabadsághoz való jog korlátozása kizárólag alkotmányos célból lehetséges, és a korlátozásnak meg kell felelnie a szükségességi-arányossági követelménynek, ezért a gyorsított eljárás céljából történő őrizetbe vételhez kapcsolódóan vizsgálni kell, hogy a személyes szabadság átmeneti, rövid ideig tartó korlátozásának (őrizetbe vételnek) alkotmányosan elfogadható, legitim célja lehet-e a gyorsított eljárás lefolytatása. Az indítvány kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság eddigi döntéseiben a bíróság elé állítás céljából történő őrizetbe vétel lehetőségét kifejezetten nem vizsgálta, azonban mind a személyes szabadság korlátozása, mind a szabálysértési őrizet tekintetében megfogalmazta álláspontját. Az Alkotmánybíróság több döntésében is hangsúlyozta, az állami büntető igény érvényesítése érdekében a társadalom védelme, a közérdek szempontjából alkotmányosan is szükséges és indokolt annak lehetővé tétele, hogy az állam a bűncselekmény alapos gyanújával terhelt személyt szabadságától időlegesen

megfossza a büntetőjogi felelősségre vonást megghiúsításának megakadályozása érdekében [Ld. 26/1999. (IX. 8.) AB határozat, 3/2007. (II. 13.) AB határozat].

- [24] Az Alkotmánybíróság több döntésében is elismerte az eljárás egyszerűsítésének lehetőségét, és az időszerűség követelményének fontosságát. Minden esetben kitért azonban arra is, hogy az eljárási, s főként a közvetlen alkotmányi garanciák érvényesítéséről ezen eljárások során is gondoskodni kell, s erre az érdekeltek akaratának tiszteletben tartása mellett kerülhet sor [5/1999. (III. 31.) AB határozat, 20/2005. (V. 26.) AB határozat].
- [25] Az indítványozó utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálta a korábbi szabálysértési törvényben szabályozott őrizet intézményét és csak a jogorvoslati jog hiányára tekintettel állapított meg alkotmányellenességet, a szabályozást, ideértve a gyorsított eljárás céljából történő őrizetbe vétel lehetővé tételét, nem tekintette alkotmányosan aggályosnak.
- [26] Az indítvány szerint kérdéses, hogy a szabálysértési őrizet törvényben is nevesített célja, a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása valóban csak valamennyi tetten ért eljárás alá vont személy őrizetbe vételével érhető-e el, függetlenül az adott személy szokási hajlandóságától, személyi körülményeitől, az elkövetés körülményeitől. Adódhatnak ugyanis olyan esetek, amikor az eljárás alá vont személy személyi körülményeire, illetve az elkövetés körülményeire tekintettel indokolatlan lenne az őrizet elrendelése, más esetekben pedig eltűzottnak, aránytalannak minősülhet az őrizetbe vétel.
- [27] Az indítványozó érvelése szerint az őrizetbe vételre vonatkozó szabályozás az elkövetett szabálysértés típusát – mint objektív körülményt – tekinti relevánsnak és nem azt, hogy a büntetés kiszabásakor milyen személyhez kötődő szempontokat kell figyelembe venni. Az indítványozó kifogásolta, hogy a Szabs.tv. alapján olyan személy őrizetbe vétele is elrendelhető, akivel szemben valamely tulajdonsága, élethelyzete alapján nem szabható ki és nem hajtható végre elzárás. Mindezek alapján az indítványozó álláspontja szerint az őrizet elrendelésekor számos olyan személyhez kötődő, szubjektív körülmény állhat fenn, amelyek mérlegelése és figyelembevétele a szükségesség és az arányosság megítélése tekintetében elengedhetetlen.
- [28] Az indítványozó kifogásolta, hogy az indokolás hiányában nem állapítható meg, hogy a jogalkalmazó elvégezte-e a szükségesség-arányossági tesztet. Az indítványozó álláspontja szerint a tesztnek az felelnie meg, ha a szabálysértési őrizet csak olyan elzárással is büntethető szabálysértések esetén lenne alkalmazható, amelyek esetében az eljárás alá vont személlyel szemben szabálysértési elzárás büntetés kiszabására reális esély mutatkozik. Indokai szerint önmagában az, hogy egy szabálysértést a jogalkotó szabálysértési elzárással is szankcionálható szabálysértésnek minősít, nem ad alapot ahhoz, hogy szabadságelvonással járó kényszerintézkedés az eljárás alá vont személlyel szemben objektív kizáró körülmény fenn nem állása esetén automatikusan alkalmazható legyen.

- [29] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy bár a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdése felsorolja, hogy melyek azok a feltételek, amelyeket az eljárás alá vont személy szabadságának elvonása előtt vizsgálni kell, ezek azonban nem kerülnek mérlegelésre a gyakorlatban. Álláspontja szerint a szabálysértési őrizet szabályozására – a megfelelő eltérések mellett – a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 274. § szerinti szabályozás alkalmazása lenne indokolt. Eszerint kizárólag akkor arányos a szabálysértési őrizet elrendelése, ha az eljárás alá vont személy szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértést követett el és a következő feltételek bármelyike fennáll:
- tetten ért elkövető személyazonossága nem állapítható, meg annak megállapításáig,
  - vele szemben szabálysértési elzárás kiszabása valószínűsíthető,
  - megszökött, szökést kísérelt meg, vagy a hatóság elől elrejtőzött, illetve
  - megalapozottan feltehető, hogy a szabálysértési eljárásban elérhetlenné válna, így különösen megszökne, elrejtőzne.
- [30] Az indítványozó kifejtette, hogy mivel az Alkotmánybíróság pozitív jogalkotói hatáskörrel nem rendelkezik, ezért akkor teljesíti alkotmányos funkcióját, ha megállapítja a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-sértést és a jogalkotót – megfelelő iránymutatás mellett – jogalkotásra hívja fel.
- [31] Az indítványozó kérte, hogy az Abtv. 27. § szerint előterjesztett panasz elbírálása során az Alkotmánybíróság vegye figyelembe, hogy az ügy fő tárgya szempontjából a panasszal támadott döntés ugyan valóban nem érdemi döntés, azonban az indítványozó személyi szabadságának korlátozása körében érdemi és végleges, további jogorvoslattal nem támadható döntés. Állítása szerint az alapjogsérelem abban áll, hogy az Alaptörvény IV. cikk (3) bekezdésének sérelmével, indokolás nélkül hozta meg az eljáró bíróság a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés jogszerűségében való döntést. Ha az Alkotmánybíróság e végzést – mint nem érdemi döntést – nem vonja érdemi vizsgálat alá, úgy ebből az következik, hogy sem a szabálysértési őrizet jogintézménye, sem pedig egyéb szabadságot korlátozó kényszerintézkedés vonatkozásában alapjogi vizsgálat nem lenne elvégezhető. Álláspontja szerint ennek okán az ügy érdemében hozott, illetve bírósági eljárást befejező érdemi döntésnek minősül a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedésről való döntés is. Az indítványozó kifejtette, hogy mivel az eljáró bíróság a tárgyaláson hozott végzésében nem indokolta meg, miért találta jogszerűnek az indítványozó őrizetbe vételét, ezért ezt az ügy érdemében hozott végzésében meg kellett volna tennie. Mivel egyik végzésben sem indokolta az őrizetbe vétel körében hozott döntést, így végzései ellentétesek az Alaptörvény IV. cikk (3) bekezdésével.
- [32] 3.2. Az indítványozó szerint a Szabs.tv.-ből hiányoznak azok, a Be.-ben a bűnügyi őrizet kapcsán megjelenő garanciák, amelyek biztosítják a szabadságelvonással járó

kényszerintézkedés Alaptörvénynek való megfelelését. Indokai szerint egyrészt a törvény indokolatlanul és alaptörvény-ellenesen terjeszti ki a tettenérés fogalmát, másrészt, míg a bűnügyi őrizet esetében szükséges az előzetes letartóztatás valószínűsítése, addig a szabálysértési eljárásban ez nem jelenik meg. A szabálysértések esetén az állami büntetőhatalom akadálymentes és hatékony gyakorlására vonatkozó alkotmányos érdek fennállását nem vizsgálják a hatóságok; az őrizet elrendeléséhez még egyszerű valószínűség szintjén sem kell igazolhatónak lennie annak, hogy az eljárás alá vont személy a szabadlábon hagyása esetén megszökne, vagy más módon megghiúsítaná az eljárást.

- [33] Az indítvány kifejtette, miszerint bár a szabálysértési őrizet alatt álló eljárás alá vont személy esetében a bíróság elé állítás gyorsabban, időszzerűbben kivitelezhető, azonban e cél eléréséhez a szabálysértési őrizet elrendelése nem, illetve nem minden őrizetbe vehető eljárás alá vont személy esetén szükséges, főként pedig nem arányos. Az együttműködő, szabálysértési előélet nélküli, beismerésben lévő eljárás alá vont személy esetében semmilyen kényszerintézkedés elrendelését sem tartja indokoltnak.
- [34] Az indítványozó kifejtette, hogy a személyes szabadság jogszerű (törvényes) elvonása is okozhat alaptalan sérelmet; a kártalanítás intézménye ezekhez az esetekörökhöz kapcsolódik.
- [35] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a büntetőeljárási jogban a bíróság elé állításnak nem feltétele a terhelt őrizetbe vétele; e körben idézte a Be. miniszteri indokolását. Ehhez képest a szabálysértési őrizet elrendeléséhez a szabálysértés minősége és a tettenérés ténye kivételével nincs szükség további szempontok mérlegelésére. Az indítványozó szerint vizsgálni kellene, hogy a gyorsított eljárás céljából történő őrizetbevétel alkotmányosan elfogadható, legitim célja-e a személyes szabadság átmeneti, rövid ideig tartó korlátozásának.
- [36] Az indítvány hangsúlyozta, hogy bár a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdése tartalmaz mérlegelési szempontokat, ezek azonban a gyakorlatban soha nem érvényesülnek. A jogalkotó ugyanis úgy fogalmazott, hogy az „őrizetbevétel feltételeinek fennállása esetén”. Ez – álláspontja szerint – csak úgy értelmezhető, hogy az őrizetbevétel feltételeit továbbra is az (1) bekezdés szövege tartalmazza és annak teljesülése esetén az őrizetbevétel feltétele fennáll. Az (1c) bekezdés tartalmának vizsgálata már csak azt követően történhet meg, ha az őrizetbe vétel feltételei maradéktalanul fennállnak.
- [37] Az indítványozó hivatkozott arra, hogy ügyében a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdésben írt feltételek mérlegelése nem történt meg.
- [38] Az indítvány indokai szerint a Szabs.tv. 73. § (1) és (1c) bekezdésének együttes értelmezése nem alkalmas annak megakadályozására, hogy a rendőrkapitányságok elzárással is büntethető szabálysértések elkövetőivel szemben önkényesen szabálysértési őrizetet alkalmazzanak. Mivel a 73. § (1c) bekezdés mérlegelési jogkörben hozott döntést eredményez, az eljáró bíróság csak az objektív kizáró

feltételek fennállása esetén állapíthatja a szabálysértési őrizet jogellenességét. Erre tekintettel a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdése nem tölti be alkotmányos funkcióját.

- [39] Az indítvány szerint – mivel a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén is kiszabható akár a legenyhébb szabálysértési szankció is – a Szabs.tv. 73. § (1) bekezdésében szabályozott szabálysértési őrizet feltételei még az (1c) bekezdése mellett sem felelnek meg az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseinek, különösen a IV. cikk (3) bekezdésének és nem alkalmasak arra, hogy az önkényes fogva tartást megakadályozzák.
- [40] 3.3. Az indítványozó hivatkozott arra, hogy mivel a támadott döntés indokolást nem tartalmaz, így nem tudta megállapítani, hogy a bíróság elvégezte-e a szükségesség-arányosság tesztet. Az indítványozó álláspontja szerint személyi szabadságától megfosztása nem volt arányos. A Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdése szerinti mérlegelési szempontok közül egyetlen szempont vonatkozásában sem mutatható ki az indítványozó, illetve az általa elkövetett szabálysértés tekintetében olyan körülmény, amely az indítványozó személyi szabadságától való megfosztást indokolhatná.
- [41] Az indítványozó jogi képviselője e minőségében kifejtette, hogy a rendőrkapitányságok gyakorlatát ismerve alapos okkal feltehető, hogy a normavilágosság nem teljesülése és a széleskörű mérlegelés megengedettsége okán az indítványozóhoz hasonló helyzetben lévő személyek esetében a rendőrkapitányságok minden esetben elrendelik az eljárás alá vont személyek szabálysértési őrizetét, ha azok elzárással is büntethető szabálysértést követtek el, nincs a szabálysértési őrizet kizártságát jelentő körülmény, és az elkövető fogva tartása létesítménykapacitás alapján foganatosítható. Álláspontja szerint az ilyen indokok mellett elrendelt szabálysértési őrizet önkényes őrizetbe vételt jelenthet, amely a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 9. cikkének 1. pontjával is ellentétes.
- [42] Az indítvány szerint az eljáró bíróság nem volt olyan helyzetben, hogy a szabálysértési hatóság döntését az őrizetbevétel vonatkozásában megváltoztassa, mert a szabályozás mérlegelés tárgyává tette a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdésének tartalmát.
- [43] 4. A belügyminiszter mint a jogszabály előkészítője az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti indítványban foglaltakkal kapcsolatos álláspontjáról.
- [44] A belügyminiszter kifejtette, hogy az indítványozó mulasztás megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól, melyre nincs indítványozói jogosultsága. A kifogásolt szabályozás tartalmával kapcsolatban rámutatott, hogy a Szabs.tv. szabálysértési őrizetre vonatkozó rendelkezései – ellentétben a Be. szabályozásával – kizárólag a bíróság elé állítás esetkörülményére teszik lehetővé a kényszerintézkedés alkalmazását. Hivatkozva a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdésére, álláspontja szerint a szabályozás megfelel az alkotmányossági követelményeknek, azaz a mérlegelési szempontok

kielégítik a szükségesség-arányosság követelményét. Ezáltal biztosított, hogy az őrizet elrendelése az eset releváns körülményeinek mérlegelése alapján történjen, az alapvető jogok korlátozására valóban szükséges és arányos módon kerüljön sor.

- [45] A belügyminiszter álláspontja szerint az indítványban javasolt azon törvényi előírás, hogy a szabálysértési őrizet csak olyan esetben legyen alkalmazható, ahol az eljárás alá vont személlyel szemben a szabálysértési elzárás büntetés kiszabására reális esély mutatkozik, komoly aggályokat vetne fel a tisztességes, elfogulatlan eljáráshoz való joggal kapcsolatban. Hozzátette, hogy a szabálysértési őrizet szubjektív mérlegelést biztosító rendelkezéseinek alkotmányos megfelelősége meghatározásában szerepet játszott az Alapvető Jogok Biztosának az AJB-469/2018. számú ügyben folytatott vizsgálata is. Az Alapvető Jogok Biztosa ezen ügyben készített jelentésében rámutatott arra, hogy az őrizetbe vétel gyorsított eljárás érdekében történő lehetővé tételének elvi szintű alkotmányosságát érintően további vizsgálat nem indokolt. Az Alapvető Jogok Biztosa szükségesnek tartotta, hogy az őrizet elrendelése az eset körülményeinek mérlegelése alapján történjen, a szükséges, indokolt és a korlátozással okozott hátrány álljon arányban az abból származó előnyökkel. Az Alapvető Jogok Biztosa erre tekintettel az őrizetbe vétel elrendelésének alapját képező, szubjektív mérlegelési szempontok kifejezett törvénybe iktatását kezdeményezte. Ezen szabályozási elvek figyelembevételével került sor a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdésének beiktatására, amellyel – hasonlóan a Be. szabályaihoz – a jogalkotó gondoskodott a szabálysértési őrizet elrendeléséhez kapcsolódó szubjektív mérlegelési szempontok kifejezett megjelenítéséről.
- [46] 5. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [47] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a hatvan napos határidőn belül, az elsőfokon eljáró bírósághoz terjesztette elő.
- [48] 5.2. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben nyújtotta be az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, valamint a támadott bírói döntéseket.

- [49] 5.3. Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az érintett személy akkor fordulhat panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát. Az Alkotmánybíróság 3036/2013. (II. 12.) AB végzésében kialakított és azóta következetesen folytatott gyakorlata szerint az előzetes letartóztatás, illetve annak meghosszabbítása tárgyában hozott végzés nem minősül sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek. Ez a megállapítás értelemszerűen nem kizárólag az előzetes letartóztatásra, hanem minden, a személyi szabadságot ideiglenesen korlátozó kényszerintézkedés – így a szabálysértési őrizet – tárgyában hozott végzésre is vonatkozik. Az Abtv. 27. §-a az alkotmányjogi panasz benyújtása feltételeként a döntés típusát (ügy érdemében hozott jogerős, illetve az eljárást befejező döntés, szemben az egyéb, pl. közbenső döntésekkel) határozza meg, nem pedig az esetlegesen megsértett Alaptörvényben biztosított jog alapján különböztet. Mindezek alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.Sze.7261/2024/3-I. számú végzése ellen benyújtott indítvány nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglalt követelménynek, ezért azt az Alkotmánybíróság nem vizsgálta.
- [50] 5.4. Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia; az (1b) bekezdés e) pontja szerint a kérelem akkor határozott, ha tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az indítvány részletesen érvel a szabálysértési őrizet elrendelésének alaptörvény-ellenessége mellett, azonban az ügy érdemében hozott, a Fővárosi Törvényszék 25.Szef.16/2024/3. számú jogerős végzése alaptörvény-ellenessége tekintetében nem tartalmaz indokolást. Az indítvány tehát ebben a vonatkozásban nem tesz eleget az Abtv. hivatkozott rendelkezésében foglalt követelménynek.
- [51] 5.5. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott indítványában az indítványozó valójában nem magának a Szabs.tv. 73. § (1) bekezdésének az alaptörvény-ellenességét állította, hanem azt a szabályozás – álláspontja szerinti – hiányosságai miatt tartotta az Alaptörvény IV. cikk (3) bekezdésébe ütközőnek. Az indítványozó szerint az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításával tudja orvosolni az adott szabályozás – álláspontja szerint – alkotmányellenes következményeit. Az indítványozó lényegében olyan módosítást kívánt elérni, hogy a Szabs.tv. szabálysértési őrizetre vonatkozó szabályozása kövesse a Be.-ben foglalt, szabadságkorlátozásra vonatkozó szabályozást. Álláspontja szerint míg a Be.-ben a szabadságkorlátozásnak több célja lehet, addig a Szabs.tv. csak egy célból teszi lehetővé: a bíróság elé állítás céljából.
- [52] Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 46. § (1)–(2) bekezdéseire vonatkozó gyakorlata szerint a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának

megállapítására irányuló indítvány előterjesztésére az Abtv. hatálybalépése óta nincs jogszabályi lehetőség {lásd például: 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [62]; 3212/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [13]–[15]; 3169/2022. (IV. 12.) AB végzés, Indokolás [24]}. Ilyen indítvány benyújtására az indítványozó sem kapott törvényi lehetőséget, ennél fogva az Alkotmánybíróság a Szabs.tv. kifogásolt rendelkezéseit sem vizsgálhatta érdemben az indítvány alapján.

- [53] 5.6. Az indítványban foglaltak, az indítványnak a szabálysértési őrizet illetve a bíróság elé állítás törvényi szabályozására vonatkozó kifogásai kapcsán rámutat az Alkotmánybíróság a következőkre.
- [54] Az indítványozónak az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti indítványa valójában – az indítványban kifejtett absztrakt, elméleti indokok mentén – az általa megfelelőnek tartott szabályozást kívánja a mulasztás megállapításán keresztül elérni. Az indítvány egyes részeiben támaszkodik, megismétli az Alapvető Jogok Biztosának az AJB-469/2018. számú ügyben készített jelentésében foglalt megállapításokat.
- [55] A Szabs.tv.-t azonban ezt követően – éppen a jelentésben foglaltakat megfontolva – a jogalkotó többször módosította. 2019. január 1. napján kezdődő hatállyal a Szabs.tv. 10. § már akként szabályoz, hogy meghatározott esetekben sem szabálysértési őrizetnek, sem szabálysértési elzárásnak nincs helye. 2021. május 14. napján kezdődő hatállyal pedig a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdése kifejezetten tartalmaz olyan mérlegelésre váró szempontokat, körülményeket, amelyeket az őrizet elrendelésekor figyelembe kell venni. Az indítványozó ezirányú érvelése indokainak tehát a hatályos jogállapot kapcsán már nincs valóságalapja.
- [56] Az indítványban a jogállapottal szemben megfogalmazott elméleti elvárások, illetve hiányosságok az indítványozó esetében illetve ügyében számára sérelemre – értelemszerűen – nem vezettek, az indítványozó szabálysértési őrizetét a bíróság a kiszabott büntetésébe beszámította, miáltal a büntetése lerovottnak vett, illetve tekintett.
- [57] Az pedig nem képezi jelen alkotmánybíróági eljárás tárgyát, hogy az adott ügyben a szabálysértés megvalósítása, felrovása és büntetéssel sújtása lenne kétséges, s erre az indítványozó sem hivatkozott.
- [58] A rendőrség (mint jogalkalmazó) feladata s egyben kötelessége, hogy a szabálysértési őrizet elrendelésekor ne csupán a Szabs.tv. 73. § (1) bekezdését, hanem a 73. § (1c) bekezdését is alkalmazza, döntését az abban foglaltakra tekintettel hozza meg.
- [59] Alkotmányosan elfogadható indok ugyanis a személy szabadságának korlátozására a bíróság előtti megjelenés biztosítása; viszont a szabálysértési őrizet nem válhat előrehozott büntetéssé. Elrendelésekor, elrendelése mérlegelésre váró szempontokra, mérlegelési támpontokra, közte a személyes körülményekre.

- [60] Az alapügyben – az iratokból kitűnően – a rendőrhatalóság az őrizetet elrendelő határozatában valóban rögzítette, hogy a törvényi követelmény szerinti mérlegelési szempontokat figyelembe vette.
- [61] Azonban csupán a törvény szövege szerinti mérlegelési szempontokat, elvárásokat – szó szerint – rögzítette, majd csupán azt rögzítette, hogy mérlegelt, viszont a törvényi elvárások, mint absztrakt mérlegelési támpontok alapján azokat az érintett személyére nem konkretizálta, nem egyéniesítette. Itt jegyzi meg az Alkotmánybíróság, hogy ez kétségtelen jelentheti azt, hogy az ilyen elrendelés, illetve arról szóló rendőrhatalósági határozat az érintett számára nem biztosítja a személyére konkretizált döntés mérlegelésben megnyilvánuló lényegének megismerhetőségét, s számára csupán a törvényben foglaltak „ráolvasását” jelenti.
- [62] A tisztességes eljárás alaptörvényi elvárása viszont – értelemszerűen – megkívánja, hogy a Szabs.tv. 73. § (1c) bekezdése szerinti mérlegelés során az őrizetet elrendelő szerv a határozata indokolásában ne csupán azt rögzítse, hogy a törvény címezteként eleget tett feladatának, hanem a törvény által ráruházott diszkrecionális jogkör mikénti gyakorlására vonatkozó, az érintett személyére konkretizált megállapítást tegyen a mérlegelése végeredményét illetően.
- [63] 6. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)-(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, 27. §-ára, 29. §-ára, 52. § (1b) bekezdés e) pontjára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) bekezdésére is – visszautasította.

Budapest, 2026. május 19.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró